

РАЁН СПРАЦАВАЎ З ПРЫБЫТКАМ

У перадапошні день – 29 снежня 2020 года на сесіі раённага Савета дэпутатаў была зацверджаны прагнозныя паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна і раённы бюджэт на 2021 год. Пры гэтым варта адзначыць самую адметную падзею мінулага года: а гэта той, што па выніках года Шумілінскі раён спрацаваў з прыбыткам у 4,3 мільёна рублёў.

Аднак у сваю чаргу кіраўнік раёна Віктар Гутараў падкрэсліў, што год быў усё ж складаны. Але калі дзве хвалі пандэміі каранавірусу паставілі ўсіх працаўнікоў перад новым выклікам, дык наш раён не дапусціў падзення, а працягваў развіваць сацыяльную сферу, чым і забяспечыў станоўчую дынаміку сацыяльна-эканамічнага развіцця. Праўда, цяпер па выніках года плануецца выканаць 4 з 8 паказчыкаў матрыцы задач, 6 з 14 прагнозных паказчыкаў. У мінулым годзе удалося нават забяспечыць рост сярэднямесячнай зароботнай платы, якая склала 860 рублёў. За пяцігодку зарплата вырасла ў 1,8 раза.

У сельскай гаспадарцы раёну таксама ўдалося дасягнуць станоўчай дынамікі: вытворчасць валавой прадукцыі складзе 102% да ўзроўню 2019 года.

З боку дзяржавы гаспадаркам раёна за год аказана падтрымка на суму 2,7 мільёна рублёў, у тым ліку з мясцовага бюджэту – на 304,9 тысячы рублёў. Прынамсі, у раён паступіла 12 новых трактароў, з іх якія пяцёра былі энерганасычаныя. У інтэграцыйнай структуры вобласці ўвайшлі 3 гаспадаркі раёна.

Рост аб'ёму вытворчасці прамысловай прадукцыі склаў за 11 месяцаў 107,6%. Прамысловыя прадпрыемствы атрымалі чысты прыбытак у памеры 424 тысячы рублёў, забяспечылі рэнтабельнасць 3,9%.

У сферы ЖКГ уведзены ў эксплуатацыю пасля капрамонту 4 422 кв м жылых дамоў, заменена 5,2 км цеплавых сетак, вядзецца рэканструкцыя цэнтральнай кацельні. Працягваецца будаўніцтва станцыі абезжалежвання ў сельскай мясцовасці.

У рамках рэалізацыі дзяржпраграмы развіцця малых і сярэдніх гарадскіх пасяленняў у гарадскім пасёлку быў Обаль выкананы рамонт Обальскай СШ, шэрага ўстаноў і арганізацый, жылога фонду, заасфальтавана 11,97 тысячы кв. м вуліц і пешаходных дарожак.

У Шуміліне асфальтавана 21 дваровая тэрыторыя, 4 336 кв. м вуліц, праведзены капітальны рамонт трох дамоў, уладкаваныя дзве сучасныя спартыўныя пляцоўкі са штучным пакрыццём.

Паспяхова завяршыла год будаўнічая галіна раёна. У эксплуатацыю ўведзена 3805 кв. м жылля, з іх з дзяржаўнай падтрымкай – 1796 кв. м.

На развіццё эканомікі раёна накіравана больш за 22 мільёны рублёў інвестыцый, у тым ліку на мадэрнізацыю Обальскага керамічнага завода, будаўніцтва дрэвапрацоўчага цэха Шумілінскага лягаса.

Ва ўмовах пандэміі каранавіруснай інфекцыі дадаткова былі выдзелены з бюджэту 1,233 мільёна рублёў на набыццё лекаў, аплату працы медыкаў. Нам сесіі быў зацверджаны і бюджэт

раёна на 2021 год.

Як і раней, новы бюджэт захаввае сацыяльную накіраванасць – выдаткі на фінансаванне сацыяльна-культурнай сферы складуць 71% (36 мільёнаў рублёў).

Дэпутаты зацвердзілі ключавыя паказчыкі эфектыўнасці работы раёна на 2021 год, а гэта ў прыватнасці: намінальная налічаная сярэднямесячная зароботная плата павінна скласці 107% да ўзроўню 2020 года, інвестыцыі ў асноўны капітал – 121%, сукупныя паступленні даходаў кансалідаванага бюджэту – 108,8%.

Пры гэтым асноўнымі крыніцамі даходаў запланаваны падатак на дабаўленую вартасць, падаходны падатак, падаткі на прыбытак і на ўласнасць, кампенсация расходаў дзяржавы. У сукупнасці яны сфарміруюць 95% даходнай часткі бюджэту. Уласныя даходы бюджэту раёна прагназуюцца ў аб'ёме 14 673,4 тысячы рублёў. За кошт уласных даходаў будзе забяспечана 29%, за кошт паступленняў з рэспубліканскага бюджэту – 71%.

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

ІНФАРМАВАННЕ

ПАПУЛЯРНЫЯ НАВІНЫ

TOP-10 самых папулярных навін мінулага 2020 года на нашым сайце.

Чым запомніўся Вам год 2020? Традыцыйна прапануем чытачам <http://shumilina.by> ўспомніць самыя папулярныя матэрыялы ўжо мінулага 2020 года. Прадстаўляем вашай увазе TOP 10 навінаў сайта, якія сабралі найбольшую колькасць праглядаў.

Усяго за 2020 на сайце было размешчана 1 105 артыкулаў пра падзеі ў Шуміліне, аб сацыяльна-эканамічным развіцці Шумілінскага раёна і грамадска-палітычным жыцці нашай краіны. Прынамсі, менавіта гэта праца прынесла больш стабільную дзейнасць рэсурса, таксама актыўная праца ў сацыяльных сетках і далі значны плён. І таму мы друкуем інфармацыю аб TOP-10 самых папулярных навінаў мінулага года па выбару нашых чытачоў.

Цяперашні TOP-10 вылучаецца тым, што ў ім самай выбітнай падзеяй у Шуміліне з'яўляецца артыкул па ўспышку ачагоў пандэміі каранавірусу ў Шуміліне. Таксама ў топ шумілінскіх навін упершыню трапіла і палітычная падзея аб прэзідэнцкай кампаніі Святланы Ціхановіч. Варта адзначыць, што ўсе нашы чытачы аддалі найбольшую перавагу мясцовым навінам нашага рэгіёна.

Зараз найбольш папулярныя публікацыі 2020 года сёння выглядаюць наступным чынам:

10. На 6 красавіка ў Шуміліне выяўлена ўжо 5 чалавек з каранавірусам. (1058 праглядаў)

9. Небольшой репортаж о большом спорте в Шумилино. (1091 праглядаў)

8. Последнее слово в суде обвиняемого в коррупции экс-главы Шумилинщины Снарова. (1143 прагляды)

7. На мітынг у Шуміліне людзі заклікалі Лукашэнку сысць з пасады прэзідэнта. (1215 праглядаў)

6. Галоўны ўрач абвясціў інфармацыю, што ў Шумілінскай больніцы хварэюць 30% лекараў. (1250 праглядаў)

5. С 12 ноября в Шумилинском районе вводится масочный режим. (1390 праглядаў)

4. В Шумилино в стационаре находится 50 человек, из них 30 пациентов с коронавирусом, 14 — с пневмониями, двое умерло. (1422 прагляды)

3. Вынесли приговор экс-главе Шумилинского района. Александра Снарова взяли под стражу в зале суда. (2648 прагляды)

2. «Пахавалі ў закрытай труне». У Шуміліна першая сьмерць ад COVID-19. (2939 прагляды)

1. Новые очаги вспышки коронавируса в Шумилино. (2956 прагляды)

Спадзяёмся дарагія чытачы, што ў 2021 годзе мы будзем яшчэ больш радаваць чытачоў матэрыяламі пра наш раён, а Вы будзеце часцей наведваць наш інфармацыйны партал «Навіны Шуміліна і рэгіёна» — <http://shumilina.by>.

Алесь Шумскі

КУЛЬТУРА

САКРЭТ ПЕРАМОГІ

Што дапамагае школьніцам з Шуміліна Кіры Гуйдо і Ганне Гайлавай перамагачь на шматлікіх творчых конкурсах?

Навучэнцы Шумілінскай дзіцячай школы мастацтваў Кіра Гуйдо і Ганна Гайлава - пастаянныя ўдзельніцы творчых конкурсаў. Дзяўчынкі захапляюцца музыкой, вакалам і валодаюць яшчэ шматлікімі талентамі, пра якія з гонарам распавядае іх музычны кіраўнік – педагог Нэлі Жаваранкава.

Сямікласніца Кіры 12 гадоў. У ДШМ яна наведвае харэаграфічнае і харавое аддзяленне, займаецца па класе фартэпіяна, гуляе ў духавым аркестры на сінтэзатары. У школе яе паспяховаць не апускаецца ніжэй за 9 балаў, а ў мінулым годзе яе прызналі «Вучнем года». У інтэлектуальным шоу «Я ведаю!» у 2020-м Кіра выйшла ў суперфінал. Яна таксама пастаянна задзейнічана ў школьных канцэртах, святах і выставках. Што ж да ўзнагарод у раённых, абласных, рэспубліканскіх і міжнародных конкурсах, то іх цяжка палічыць на пальцах абедзвюх рук.

– Кіра – высокаматываваных дзіця ваўсім, – упэўнена кажа Нэлі Іванавна. – Яна вельмі патрабавальная да сябе, і гэта яе стрыжань, яе стымул пастаянна працаваць над сабой. Бацькі Кіры падтрымліваюць яе ў творчасці, цікавяцца поспехамі. Зрэшты, пакуль ім няма чаго баяцца: іх дачка паспявае ўсюды і ва ўсім імкнецца быць лепшай.

Кіра Гуйдо у мінулым навучальным годзе ўпершыню паспрабавала сябе ў якасці канцэртмайстра. У дуэце з Аляксандрай Графскай на Міжнародным фестывалі для дзяцей,

моладзі і дарослых Talent presto стала пераможцам у намінацыі «Вакальнае і інструментальная творчасць».

Спяваць дзяўчынка пачала з шасці гадоў, і цяпер гэта адно з яе галоўных захапленняў. Пакуль Кіра не думае пра будучую прафесію, яе проста цікавіць творчасць.

Яе калега па захапленні Ганна Гайлава, якая вучыцца ў 8-м класе, спявае колькі сябе памятае. Мама своечасова заўважыла прабіваецца талент дачкі і прывяла яе ў школу мастацтваў.

Ганна таксама гуляе на гітары, займаецца рукадзеллем. У СШ № 2, дзе яна вучыцца, яе запрашаюць у якасці вядучай і ўдзельніцы розных мерапрыемстваў. Словам, яна таксама ў гушчы актыўнага грамадскага жыцця роднай школы.

У арсенале васьмікласніцы нямала творчых спаборніцтваў, у тым ліку фестываль-конкурс маладых выканаўцаў "Дзве сястры - Беларусь і Расея». Як вынік - сцяна пашаны завешаны ўзнагародамі рознай вартасці.

Нэлі Жаваранкава спадзяецца, што яе выхаванкам атрымаецца падрыхтаваць яшчэ не адну годную праграму. Наперадзе іх чакае нямала перамог, узнагарод і прызнання. Што ж, пажадаем юным выканаўцам поспехаў і дасягненні новых вяршынь.

vitvesti.by

Пераклад з расейскай рэдактара

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІ

РЭВАЛЮЦЫЯ ПРАЦЯГВАЕЦЦА, БО ЯНА — НЕ ПАДЗЕЯ, А ПРАЦЭС

Што гэта было? Аптымісты сцвярджаюць, што ўсе мы сталі сведкамі, а многія і ўдзельнікамі, РЭВАЛЮЦЫІ. Для аптымістаў жа ў квадраце мінулы час у пытанні недарэчны. Чаму было? Рэвалюцыя працягваецца, бо яна — не падзея, а працэс, старт якому быў дадзены летам 2020 года.

Колькі людзей — столькі меркаванняў. Адзін з падыходаў да трактовкі паняцця «рэвалюцыя» адлюстраваны і ў Вікіпедыі: «Рэвалюцыя (ад позднелатінска *revolutio* — паварот, пераварот, ператварэнне) — радыкальнае, карэннае, глыбокае, якаснае змяненне, скачок у развіцці грамадства, прыроды або пазнання, што спалучаецца з адкрытым разрывам з папярэднім станам».

У вызначэнні нічога не сказана пра барацьбу за ўладу. Ленін бы такое вызначэнне не прыняў. Не прымае яго і адзіны палітык (АП). У яго — свая логіка. Яе паслядоўнае развіццё можна смела лічыць адным з важных дасягненняў афіцыйнай навуковай думкі ў 2020-м годзе.

Абмяжуюся адным прыкладам: «Мы адназначна адзначаем падзеі, якія адбываюцца пасля выбараў у краіне, як спробу неканстытуцыйнага перавароту па лякалах, як гаворыцца цяпер, каляровых рэвалюцый. Ніякай рэвалюцыяй тут не пахне, таму што проста няма рэвалюцыянераў у краіне».

Выдатна! Чытаю і перачытваю. У чым розніца паміж проста «рэвалюцыяй» і «каляровай рэвалюцыяй»? Для першай

патрэбныя рэвалюцыянеры — свае рэвалюцыянеры, спароджаныя аб'ектыўнымі палітычнымі, сацыяльнымі і эканамічнымі ўмовамі. Сваімі ўмовамі. Але дзе вы такія ўмовы бачылі ў дзяржаве для народа?

У якасці рухаючай сілы каляровых рэвалюцый выступае знешні фактар. За словамі знешніх зайдроснікаў накіонт дэмакратыі і правоў чалавека хаваецца банальнае імкненне «прыбраць канкурэнтаў, разбурыўшы наш прамысловы патэнцыял». Няма нічога дзіўнага ў тым, што «асабліва дбаюць, хто ў постсавецкі час сам разбурыў свае вытворчасці».

Але зайдроснікі-лялькаводы не заспелі нас знянацку. Іх сапраўдныя намеры былі своечасова выяўленыя «залатымі пёрамі» беларускай журналістыкі.

Адзін з галоўных вынікаў года, які адыходзіць, — поўная няздольнасць улады прызнаць сваю адказнасць за тое, што адбылося ў краіне. Гульня ў «перакіднога дурня» зайшла так далёка, што гульцы самі пачалі верыць у ідэалагічнае смецце, якое дзяржаўныя СМІ абрынулі на сваіх глядачоў-чытачоў.

Зразумела, у палітычных апанентаў улады існуюць свае

крыніцы інфармацыі. Так было заўсёды. Аднак ніколі яшчэ дзве рэальнасці — намалявання на грошы падаткаплацельчыкаў і на грошы Дзярждэпу — не разыходзіліся паміж сабой так кардынальна. Прыклад з рэвалюцыяй і каляровай рэвалюцыяй — толькі адзін са шматлікіх.

«Большасць» нікуды не знікла

Беларуская рэвалюцыя, нягледзячы на шматлікія заявы АП, не стала інструментам барацьбы за ўладу ў рэжыме «тут і цяпер». Аднак, у поўнай адпаведнасці з Вікіпедыяй, яе можна лічыць радыкальным, карэнным, глыбокім, якасным змяненнем, скачком у развіцці грамадства.

АП не заўсёды трапляе пальцам у неба. Складана, напрыклад, не пагадзіцца з наступным адкрыццём: «Нешта з намі адбылося. Я ўпэўнены, што гэта толькі пачатак. Паверце, вы прыгадаеце мяне праз паўгода і ўбачыце, што гэта толькі пачатак».

«Верым, можам, пераможам!» Верым і ў тое, «што гэта толькі пачатак». Не сёння народжаны слоган за некалькі месяцаў напоўніўся рэальным зместам. А тое, што людзі лічаць рэальным, мае рэальны наступствы (закон Томсана). Пра гэта ж у першы дзень 1905 года пісаў Ленін у нелегальнай газеце бальшавікоў: «Усеагульная вера ў рэвалюцыю ёсць ужо пачатак рэвалюцыі».

Працэс пайшоў — працэс змены грамадства. Але не трэба цешыць сябе. Так званая «большасць», па замове якой вось ужо 26 гадоў будзеца беларуская мадэль, нікуды не знікла. Яна стаіла, яна сцішылася, але не больш за тое.

Тыповы прадстаўнік «большасці» — гэта, як правіла, жыхар дэпрэсіўнай перыферыі. Ён немалады. Нізкі ўзровень адукацыі не пакідае яму шанцаў на атрыманне працы ў лакальных цэнтрах эканамічнага росту.

Як салаўя не варта карміць байкамі, так і тыповага прадстаўніка «большасці» не пераканаць у тым, што свабода лепшая за несвабоду, але гэта не перашкаджае яму расчароўвацца ў канкрэтнай персоне. Аднак вера ў канкрэтную персону не адмяняе патрэбы ў персоне падобнага

кшталту. На гэтым і трымаюцца аўтарытарныя і таталітарныя рэжымы.

Кроплі сацыялагічнай інфармацыі, што прасочвалася скрозь дзяржаўныя заслоны, гэту сумную выснову пацвярджаюць. У прыватнасці, паводле даследавання навуковага супрацоўніка брытанскага аналітычнага цэнтра Chatham House Рыгора Астапені, доля прыхільнікаў бел-чырвона-белага сцяга сярод гарадскіх жыхароў складае 38%, чырвона-зялёнага — 42%, пры 20% нявызначаных. З улікам сельскага насельніцтва (22%), працэнт прыхільнікаў афіцыйнага сцяга будзе яшчэ вышэйшым.

Параўнаем з апытаннем НІСЭПД, што нааўнасць сельскага насельніцтва ўлічвае. У чэрвені 2014 года з тым, што «такія сімвалы, як да 1995 года (з гербам „Пагоня“), больш адпавядаюць гістарычнай і культурнай спадчыне беларускай нацыі, былі згодныя 32% — а з сімваламі, якія нагадваюць БССР, — 55%. Змены разглядзець можна, але яны непрыныцповыя.

Але хто б у цяперашні час ні праводзіў апытанні, неабходна памятаць, што ад лета беларускае грамадства знаходзіцца ва ўзбуджаным стане. Як і ў выпадку з асобным чалавекам, узбуджэнне, безумоўна, уплывае на паводзіны грамадства, але яно не мяняе яго прыроды.

Такое маштабнае ўзбуджэнне — з'ява рэдкая. У мінулым стагоддзі яно назіралася толькі двойчы: у 1917 годзе і на мяжы 1989–1990-х гадоў. Пры гэтым ўзбуджэнню грамадства папярэднічаў крах дзяржавы. Узбуджэнне, такім чынам, было следствам, а не прычынай краху расійскай і савецкай імперыі.

Ні летам, ні восенню, ні ў пачатку зімы сур'ёзнай дэфармацыі беларускай дзяржавы не назіралася. Яна яшчэ не выпрацавала свой рэсурс — і таму выстаяла. Пра гэта неабходна памятаць, складаючы планы на бліжэйшую будучыню. Веданне — сіла. Без ведаў синдром завышаных чаканняў не пераадолець.

Новы тэндэ
Узбуджэнне пройдзе. Гэта нармальна. Але набытыя навыкі сумесных дзеянняў застаюцца.

Гэтыя навыкі — і ёсць галоўны вынік года, што адыходзіць. Дзякуючы ім з насельніцтва фарміруецца грамадства.

«Грамадства, — тлумачыць дырэктар Лявада-цэнтра сацыёлаг Леў Гудкоў, — гэта ўстойлівая сістэма сацыяльных стасункаў, заснаваных на салідарнасці і ўзаемных інтарэсах». Фактамі салідарнасці сёння забіты інтэрнэт. Дзякуй дзяржаве. Яна не стаіць убаку ад працэсу фарміравання беларускага грамадства і рэгулярна стварае новыя падставы, якія патрабуюць аб'яднання намаганняў грамадзян для эфектыўнага адказу.

У гады палітычнай апатыі ў Беларусі ішоў працэс адаптацыі масавага чалавека рэпрэсіўнай дзяржаве. Пад адаптацыйнай варта разумець пасіўныя, галоўным чынам, рэактыўныя (на ўзор «стымул—рэакцыя») паводзіны. Гаворка ідзе перш за ўсё пра паводзіны, залежныя ад улады. Да адстойвання ўласных індывідуальных і групавых інтарэсаў справа не даходзіла.

...Ад ролі гаспадара дзяржава, зразумела, не адмовілася, дый адмаўляцца не збіраецца. Прыклад таму — два гады калоніі і паўтара года «хатняй хіміі» за словы «не забудзем» на асфальце. Бо вельмі ж дзяржаве хоцацца, каб жыццё пачалося з чыстага ліста. Новы тэрмін. Новая пяцігодка. Новая Канстытуцыя. А хто старое прыгадае, застаецца без вока.

Засталася дробязь — аформіць усю гэтую навізну на чарговым Усебеларускім народным сходзе, якому прапануецца надаць новыя паўнамоцтвы. Самы час запляскаць у ладкі і хорам выгукнуць: «Бінга!». Тым жа чытачам НЧ, што не знаёмыя з набіраючым папулярнасць неалагізмам, рэкамендую трошкі пагугліць.

Існуе, аднак, дробязь: колькасць аховых практыкавацца ў самакантролі за час рэпрэсіўнай актыўнасці дзяржавы прыкметна зменшылася. У Беларусі сфарміраваўся новы тэндэ. Ён стаў самадастатковым — і яго не спыніць.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
«Новы Час»

ВАШИНГТОНСКИЙ БУНТ

ЛУКАШЕНКО ПОЛУЧИЛ РОЖДЕСТВЕНСКИЙ ПОДАРОК ОТ ТРАМПА

События в Вашингтоне, где накануне сторонники Дональда Трампа вломились в Капитолий и пытались сорвать утверждение итогов президентских выборов, объективно на руку белорусским властям, которые уже почти пять месяцев подавляют протесты в собственной стране. Александр Лукашенко, выступая на православное Рождество в столичном храме, не преминул прокомментировать шокирующие новости из-за океана.

«Кто бы мог, владыко, — сказал Лукашенко, апеллируя к митрополиту Вениамину, — подумает, что сегодня в ночь (по нашему) будет штурмовать Капитолий — цитадель демократии мировой, как они себя подавали».

Далее последовал противоречивый пассаж: «Хотя в этом

есть некая справедливость со стороны Трампа. Но это плохо. Это плохо, когда идут на штурм и гибнут люди».

С одной стороны, протесты для Лукашенко — это априори вещь предосудительная. С другой — к грубому, своевольному Трампу (который, по мнению многих, и

спровоцировал нападение на здание парламента) у белорусского вождя сантимент: родственные души. Потому пришлось высказаться витие-вато, чтобы и нашим и вашим.

При этом Лукашенко, проецируя американские события на белорусские поствыборные реалии, попытался оправдать свою жестокую политику по отношению к протестующим: «Поэтому я вас прошу только об одном: чтобы вы меня понимали и не осуждали сходу. Постарайтесь понять. Я человек мирный. Но я не могу допустить, чтобы кто-то пришел сюда и вот так открыто разрушил эту нашу обитель».

...Белорусская пропаганда не упускает момент усть Америки

Действительно, белорусские государственные СМИ уже раскручивают тему штурма Капитолия. Вот лишь некоторые нарративы:

— США теряют моральное право заниматься продвижением демократии, навязывая свои советы другим государствам, пусть сначала разберутся в своем кризисе;

— в самой Америке многие считают, что тамошние выборы были сфальсифицированы, это и спровоцировало протесты;

— белорусских силовиков хают зря, вон в Вашингтоне за один день жертвами действий

полиции стали четыре человека.

На самом деле вашингтонская полиция подтвердила, что после огнестрельного ранения погибла одна женщина, еще три человека умерли «в окрестностях Капитолия» в результате «отдельных неотложных медицинских ситуаций». То есть не факт, что от полицейского насилия. В частности, по данным СМИ, один мужчина упал при беспорядках со строительных лесов, установленных на западной стороне Капитолия.

Но такие мелочи белорусскую пропаганду мало волнуют. Она почуяла жирную добычу. Теперь, плеща манифестантов в собственной стране, можно (працяг на стар. 4)

ВАШИНГТОНСКИЙ БУНТ

(пачатак на стар. №3)

ссылаться на заокеанский пример. Правда, в Беларуси после выборов 9 августа никто не штурмовал административные здания (хотя высокое начальство по горячим следам пыталось генерировать такие фейки). Да и сами выборы в двух странах (при том что американская система громоздка и далеко не совершенна) несравнимы по степени демократичности. Но для пропагандистов это тоже мелочи.

Главное — ловить момент. Вот, например, избранный президент Джо Байден назвал события на Капитолийском холме мятежом. Какой козырь! Ведь точно так же Лукашенко именуется протесты против своего правления: мол, никакая это не революция.

Вообще теперь можно брать весь

набор хлестких определений заокеанских политиков в отношении буйных тремпистов — и переносить на манифестантов в Беларуси. А если Байден снова откроет рот на белорусский режим, то нового хозяина Белого дома сходу можно заткнуть обвинением в двойных стандартах.

Эксперт: в американских элитах есть консенсус по белорусскому вопросу

Ряд обозревателей по горячим следам волнений в Вашингтоне сделали вывод, что теперь новая администрация Белого дома надолго увянет во внутривластную повестку и не станет особо активничать на международной арене.

А повлияют ли эти события на политику администрации Байдена в белорусском вопросе?

«В любом случае было бы наивно рассчитывать, что 21 января (на следующий день после официального вступления в должность. — А.К.) Байден проснется с мыслью: а что я могу сделать для торжества белорусской демократии? Беларусь у руководства США не на первом плане и без этих событий, и с ними», — отметил в комментарии для Naviny.by минский аналитик-международник Андрей Федоров.

Он допускает: внутривластный кризис, задача смягчить раскол в американском обществе могут привести к тому, что до белорусских проблем у команды Байдена руки могут дойти позже, чем предполагалось. Но это не факт, поскольку в Госдепе есть люди, которые методично

занимаются белорусским направлением независимо от внешнеполитических и внутривластных перипетий, подчеркнул аналитик.

В целом же, по его словам, вне зависимости от внутренних противоречий в политических элитах США есть «консенсус по белорусскому вопросу». И когда пойдет речь о проведении политики в отношении Минска (рамки которой во многом задает новая редакция известного Акта о демократии в Беларуси), Байдена вряд ли смутят попытки белорусских пропагандистов отказать Вашингтону в моральном праве на те или иные подходы, считает Федоров.

(скарочана)

Александр Класковский
«БЕЛАПАН»

ГУЧНЫЯ СПРАВЫ

«БУДУЦЬ ЯШЧЭ ПАДОБНЫЯ АЎДЫЁЗАПІСЫ ЁСЦЬ ПЛываць», — ЮРЫСТ АЛЕГ ВОЛЧАК

Усе кажуць, што разлом у самой сістэме следства і пракуратуры адбыўся. Павольна, але адбыўся. Ніхто не хоча несці нават ускосную адказнасць, не кажучы ўжо пра наўпроставую. Будуць яшчэ ўсплываць матэрыялы. Усе цяпер збіраюць кампрамат, каб пасля абяліць сябе, сказаць: «Я не быў датычны», перадае «Свабода» словы праваабаронцы Алега Волчака.

Інтэрнэт-выданне EUobserver 4 студзеня паведаміла, што Лукашэнкам планавалі палітычныя забойствы ў Нямеччыне ў 2012 годзе. Ахвярамі павінны былі стаць Алег Алкаеў, Уладзімер Барадач, Вячаслаў Дудкін і Павал Шарамет.

Пракаментавалі з'яўленне аўдыёзапісу, а таксама расследаванне палітычных забойстваў і выкраданняў людзей у Беларусі «Голас Амерыкі» папрасіў юрыста, праваабаронцу, былога следчага Алега Волчака, які прадстаўляе інтарэсы сям'і экс-кіраўніка МУС Беларусі Юрыя Захаранкі, зніклага ў траўні 1999 года.

— Як вы можаце пракаментавалі з'яўленне гэтага аўдыёзапісу?

— Для мяне гэта не навіна. Я яшчэ ў 2012 годзе гаварыў з Алегам Алкаевым, ён мне гаварыў па тэлефоне, што да яго прыстаўленая ахова і ёсць нейкія пагрозы. Мы тады падумалі — можа, гэта проста каб напалохаць яго ці яшчэ нешта. Але тады паліцыя сапраўды яго ахоўвала. А потым пра гэта ўсё забыліся. Я лічу, што інфармацыя, якая з'явілася ў EUobserver, вельмі сур'ёзная, і яе трэба следчым шляхам правяраць.

— Што гэта дадае да расследавання забойства журналіста Паўла Шарамета?

— Я разумею, як цяжка цяпер будзе ўкраінскай паліцыі, я гэта бачу як былі следчы. Мянэецца кірунак расследавання. Справа фактычна рытуецца да суда, а атрымліваецца, што трэба нанова дапытаць людзей. Ці будуць супрацоўнічаць беларускія ўлады з украінскай пракуратурай па допыце ўсіх гэтых асобаў? Гэта пытанне. Мне здаецца, што не дадуць. Хоць цяпер, у час тэхналогіяў, ёсць іншыя спосабы збору інфармацыі. І мне здаецца, што будуць яшчэ падобныя аўдыёзапісы ўсплываць. Відэа, што яны не проста так з'явіліся цяпер. Магчыма, сілавікі паміж сабой змагаюцца, каб не было калектыўнай адказнасці. Акрамя таго, вы зразумейце, што людзі да гэтага часу не супакоіліся, іх не атрымалася загнаць па дамах, яны выходзяць на вуліцы.

— Гэта значыць, гэтыя стужкі могуць быць нейкім сігналам?

— Так, гэта сігнал, і такія сігналы паступаюць ужо на працягу двух-

трох месяцаў. Бачыце, і па забойстве Бандарэні ўсплылі прозвішчы датычных. Што ж тычыцца гэтага аўдыёзапісу, ён відэа, задача паставочны, гэта абсалютна натуральная гутарка. Але ўявіце ўзровень праслухоўвання, калі праслухоўваюць кабінет старшыні КДБ!

— Вы неаднойчы гаварылі, што без расследавання палітычных забойстваў і знікненняў рэфарманне Беларусі немагчымае, і, напэўна, гэта як ніколі актуальна менавіта цяпер, падчас пратэстаў. Ці ёсць надзея на тое, што нераскрытае будзе раскрыта?

— Ужо і да мяне выступалі следчыя, якія збеглі за мяжу, і следчыя, якія звольніліся. Усе кажуць, што разлом у самой сістэме следства і пракуратуры адбыўся. Павольна, але адбыўся. Ніхто не хоча несці нават ускосную адказнасць, не кажучы ўжо пра наўпроставую. Будуць яшчэ ўсплываць матэрыялы. Як мне казаў стары опер яшчэ ў 90-я, любое забойства раскрываецца, трэба толькі час. Усе цяпер збіраюць кампрамат, каб пасля абяліць сябе, сказаць: «Я не быў датычны». Расследаванні будуць, тым больш, гэта ўжо прыняло міжнародны характар. Мы бачым, як актыўна штаб Ціханоўскай у гэтым плане працуе. Трыбунал ёсць, які вядзе маніторынг гэтых справаў. І не забудзьцеся пра чатыры гучныя забойствы апошніх дваццаці гадоў: Захаранка, Ганчар, Красоўскі, Завадскі.

Вялікае кола дзевяццатка расследаваць.

У 2001 годзе былі следчыя Алег Случак і Зміцер Петрушкевіч, калі выехалі ў ЗША, расклалі ўсё па палічках — і следству толькі заставалася ўсталяваць усё гэта следчым шляхам: дапытаць міністраў, супрацоўнікаў спецслужбы. Пасля гэтых справы фактычна не вяліся. Следства было прыпыненае. Але ў 2019 годзе былі бачылі беларускага САХРу Юрыя Гараўскі заявіў, што ён датычны да забойства Захаранкі, Ганчара, Красоўскага. Справу аднавілі, тры месяцы ішло расследаванне, але потым мы атрымалі адпіску — справу прыпынілі «ў сувязі з невысвятленнем асобаў, датычных да выкраданняў». Хоць незалежныя журналісты знайшлі гэтых людзей, пра якіх казаў Гараўскі. Усе яны працуюць у Беларусі, займаюць пэўныя пасады. Усе яны адмовіліся ад каментарыяў. І што самае цікавае — пракуратура, па нашых дадзеных, не звярталася ні ў Нямеччыну, ні ў Аўстрыю, каб Гараўскага дапыталі на кант яго заяваў.

...Беларускае грамадства моцна памянлася за гэтыя паўгода. Некаторыя сталі выходзіць на пратэсты толькі цяпер. Але развароту ў адваротны бок ужо не будзе: занадта шмат адбылося гвалту і беззаконня, мірыцца з гэтым ужо ніхто не захоча. Час старой эліты праходзіць. Усё можа скончыцца вясной ці восенню, але вярнуцца назад ужо дакладна не атрымаецца.

«Новы Час»

ФІНАНСЫ

ЧТО НЕ ТАК С ЛИЧНЫМИ ФИНАНСАМИ БЕЛОРУСОВ?

Нацбанк опубликовал результаты исследования финансовой грамотности белорусов. Многие цифры и выводы этого отчета весьма неутешительны.

Факт 1: каждый пятый белорус не ведет личную бухгалтерию

Несмотря на то, что граждане понимают важность контроля семейного бюджета, 20% участников опроса не занимаются учетом своих доходов и расходов.

Чуть менее 36% опрошенных не ведут таких записей и только в общих чертах понимают, сколько денег получают и тратят. Детальной фиксацией доходов и расходов занимаются только 15% респондентов.

Около 24% опрошенных стараются учитывать свои финансы, но делают это несистематически и непоследовательно.

Факт 2: каждый третий белорус не имеет финансовой цели

Около 64% белорусов ставят перед собой определенные финансовые цели, выяснили социологи.

Прежде всего, граждане хотят приобрести жилье, купить автомобиль, сделать ремонт — участники опроса планируют сделать это лично или вместе с членами своей семьи.

Однако примерно каждый третий опрошенный белорус не имеет финансовых целей.

...При этом около 17% опрошенных, которые поставили перед собой финансовую цель, не имеют плана или стратегии ее достижения.

Факт 3: каждый четвертый белорус живет от зарплаты к зарплате

Выяснилось также, что большинство граждан не планируют финансовую составляющую своей жизни на долгосрочную перспективу. Горизонты финансового планирования у белорусов, как правило, небольшие и составляют от одного до трех месяцев.

Большинство опрошенных (около 38%) планируют свой бюджет только на один месяц, около 12% — до трех месяцев, около 11% — более трех месяцев. Каждый четвертый белорус, который участвовал в опросе, не планирует свои расходы и доходы. Эти люди придерживаются стратегии поведения «от зарплаты к зарплате».

Факт 4: только 4% белорусов откладывают деньги на жизнь после пенсии

Около 27% граждан считают, что им нужно откладывать деньги на будущую пенсию, а не рассчитывать на государство.

Но при ответе на вопрос, откладывают ли вы деньги на будущую пенсию, только 3,7% отметили, что делают накопления на жизнь после достижения пенсионного возраста.

Из тех, кто откладывает деньги на будущую пенсию, чуть более 36% респондентов пользуются программой накопительного пенсионного страхования.

Таким образом, большинство белорусов не откладывают деньги на будущую пенсию. При этом, по мнению 37% опрошенных, чтобы делать накопления на пенсию, необходимо иметь больше денег.

Факт 5: каждый пятый белорус поддается влиянию рекламы

Опрос показал, что большинство наших граждан в целом демонстрируют ответственное отношение и поведение при совершении покупок.

Тем не менее, примерно каждому

третьему опрошенному при совершении покупок приходилось «часто» и «время от времени» жалеть о спонтанной покупке, покупать на акциях ненужные товары из-за низкой цены.

При этом 28% опрошенных покупали понравившиеся ненужные вещи и оказывались в долгах после покупки той или иной вещи, поскольку неверно оценили свои возможности при ее приобретении.

Каждый пятый респондент совершал незапланированные покупки под воздействием рекламы, советов консультанта в магазине.

Чуть менее 20% белорусов покупали ненужную вещь под влиянием импульса или настроения.

Исследование для Нацбанка, содержит и другие довольно шокирующие цифры. Например, «часто» и «время от времени» почти 75% белорусов выбирают менее качественный товар по причине его дешевизны, а при утере/краже банковской карточки блокируют ее только 65% участников опроса.

Павел Абрамович
<https://naviny.by>